

İslam ahlakında ailenin yeri

İnsanların büyük bir bölümü dinin sadece ibadetlerden oluştuğu gibi bir yanılgıya sahiptir. Oysa gerçek din, ibadetlerin yanısıra, insan yaşamının her anını kapsar ve böylece insanlara Kuran doğrultusunda bir bakış açısı ve güzel ahlak kazandırır.

Dinine bağlı, samimi bir Müslüman Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazanmak için hayatının her anında Kuran'da tarif edilen üstün ahlakı yaşamaya gayret eder.

Hiçbir zaman ve hiçbir ortamda dürüstlüğünden, samimiyetinden, itidalli tavırlarından, saygı ve sevgi dolu yapısından, kısacası güzel ahlakından ödün vermez. İşte bu nedenle de Kuran ahlakına sahip insanlardan oluşan topluluklarda, her insanın özlem duyduğu bu üstün özellikler yaşanır.

Örneğin Kuran ahlakına uygun yaşam süren bir ailede, günümüz ailelerinde yaşanan sorunların hiçbiri yaşanmaz. Günümüzde, anne ve babaya itaatsiz, doğru ile yanlış birbirinden ayıramayan, saldırgan çocuklara ve çocuklarına doğru ile yanlış anlatma gereği duymayan, onları başıboş bırakan, kendi aralarında dahi geçimsiz olan anne babalara çok sık rastlanır. Bu evlerde, sevgi, saygı, merhamet ve şefkat yerine kavga ve hakaret hakimdir. Oysa Kuran ahlakı yaşandığında, anne babaya itaat eden, hatta Allah'ın emri gereği onlara "öf" bile demeyen, doğru ve yanlış daha küçük yaşlarından itibaren ayırt edebilen, vicdanını kullanarak kötülüklerden uzak duran çocuklar yetişir. Çocuklarını din ahlakı ile yetiştirerek devlete ve millete hayırlı insanlar olmaları için çaba harcayan, kendi aralarında da sevgi ve saygıyı yaşayan, davranışları ve konuşmaları ile çocuklarına örnek olan anne babalar ortaya çıkar. Kısacası sevgi, saygı ve dayanışma içinde birbirine bağlı aileler oluşur.

Aile ise bir devletin en temel birimidir. Aile yapısı güçlü olan bir milletin devlet yapısı da çok güçlü olur. Ancak aile yapısı çökmüş, manevi değerlerini kaybetmiş, bireyleri arasında sevgi, saygı, birlik ve beraberlik, vefa duyguları körelmiş bir devletin güçlü olması mümkün değildir. Özellikle dinsiz bir toplumun hedef alındığı bazı ülkelerde bu manevi çöküş çok büyük bir hız kazanır ve ahlaki dejenerasyon toplumun her kademesinde kendini gösterir. Bu gibi toplumlarda hayat, sadece karşılıklı maddi çıkarlar üzerine kuruludur.

Birbirlerine çok yakın aile bireyleri arasında dahi sevgi, kardeşlik, dayanışma, fedakarlık ve sadakat duyguları gibi manevi duygular köreltiğinde, artık o milletin varlığını devam ettirebilmesi çok zor olur. Çünkü bu dejenerasyon yalnızca aile ortamlarında yaşanmakla kalmaz, toplumun tüm kesimlerine yayılır.

Okullarda, arkadaş toplantılarında sevgi ve saygı yerine, haset, ikiyüzlülük, alay, dedikodu gibi kötü tavırlar ortaya çıkar. İşyerlerinde de tüm sistem çıkar ilişkileri üzerine kurulu olur. Kimse kimsenin hakkını korumaz, adalet aranmaz, mazlumlara karşı şefkat ve merhamet duyulmaz. Kısacası böyle bir milletin bireylerinin birarada huzur ve barış içinde yaşamaları imkansız hale gelir.

Dinin getirdiği Kuran ahlakını yaşayan toplumlarda ise, devletine, milletine faydalı bir vatandaş, ailesini seven, koruyup gözetken bir evlat, ahlakıyla örnek olan bir arkadaş gibi insan modelleriyle karşılaşılır. Bunu tersi ahlaklara rastlanmaz. Böyle sağlam bünyedeki bir milletin ömrü uzun, yaşantısı huzurlu, birlik ruhu da çok güçlü olur. Allah, Kuran'da, bir milletin birlik içinde ve güçlü olmasının sırrını şöyle bildirmiştir:

Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ve çekişip birbirinize düşmeyin, çözümlü yılmılaşsınız, gücünüz gider. Sabredin. Şüphesiz Allah, sabredenlerle beraberdir.
(Enfal Suresi, 46)

Aile yapısı güçlü olan bir milletin devlet yapısı da çok güçlü olur. Ancak aile yapısı çökmüş, manevi değerlerini kaybetmiş, bireyleri arasında sevgi, saygı, birlik ve beraberlik, vefa duyguları körelmiş bir devletin güçlü olması mümkün değildir

Dinin getirdiği Kuran ahlakını yaşayan toplumlarda, devletine, milletine faydalı bir vatandaş, ailesini seven, koruyup gözetken bir evlat, ahlakıyla örnek olan bir arkadaş gibi insan modelleriyle karşılaşılır.

Allah korkusu, dünya hayatında müminin en büyük dayanağıdır. Çünkü Allah korkusu insanı, her anında Allah'ın istediği gibi davranmaya, O'nu razı etmek için çalışmaya, şeytanın ve nefsinin isteklerinden sakınmaya, onların hile ve oyunlarına karşı uyanık ve tedbirli olmaya sevk eder.

İMANI ÇABUK ANLAMAK

"Kesin bilgiyle iman etmek" ne demektir?

Bir insan elini ateşe uzattığında yanacağını bilir, bundan hiçbir şüphesi yoktur. "Acaba gerçekten yanar mı?" gibi bir düşünceye kapılmaz. Bu kişi ateşin elini yakacağına kesin bir bilgiyle inanıyor demektir. Kuran ayetlerinde ise "kesin bir bilgiyle iman"dan şu şekilde bahsedilir:

"Bu (Kur'an), insanlar için basiret (nuruyla Allah'a yönelten ayet)lerdir, kesin bilgiyle inanan bir kavim için de bir hidayet ve bir rahmettir." (Casiye Suresi, 20)

Kesin bilgiyle iman, yukarıdaki ateş örneğinde olduğu gibi emin olarak, hiçbir şüphe duymadan, o an etrafında gördüğü, konuştuğu şeyler kadar gerçek olduğuna emin olarak Allah'ın varlığına, tekliğine, kıyamet gününe, cennetin ve cehennem varlığına iman etmek demektir. Kesin bilgiye dayanan bir iman, kişinin her hareketini, hayatının her anını sadece Allah'ı hoşnut edecek şekilde geçirecek bir vicdana yöneltir.

Davranışlarımızdan hangisinin Allah'ın rızasına uygun olduğunu nasıl anlarız?

Allah Kendisi'nden korkan insanın vicdanına her zaman mutlaka en doğru olanı ilham eder. Allah bir ayette şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakınırsanız, size doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış (furkan) verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük fazl sahibidir." (Enfal Suresi, 29)

Ayrıca unutmamak gerekir ki, genellikle insanın kalbinde ilk duyduğu ses doğruyu yanlıştan ayırt etmesini sağlayan vicdanının sesidir ve Allah'ın hoşnut olacağı tavır ilk duyulan sesin söylediğidir. İşte Allah'tan korkan insanlar da, vicdanlarının sesini dinleyerek doğruyu bulurlar.

ALLAH'IN İSİMLERİ

HAFİD
(Yukarıdan aşağıya indiren, alçaltan)

"O aşağılatıcı, yücelticidir."

(Vakıa Suresi, 3)

Her insanın belirli bir zeka düzeyi, görme, düşünme ve düşündüklerinden çıkarım yapma kabiliyeti vardır. Bir insan kendi bedeninin işleyişindeki kusursuzluğa baktığında var olan ince tasarımı görebilir. Gördüğü tasarımın detaylarındaki akıl alametleri karşısında, bu detayları planlayan, tasarlayan ve yaratanın bilincine varabilir.

Ancak kuşkusuz bu sayılanlar sahip oldukları yetenekleri kullanan kişiler için geçerlidir. Bu kişiler yukarıda bahsettiğimiz süreci karşılaştıkları her olayda yaşar ve gördükleri şeyler üzerinde düşünüp aklederler. Bir de karşılaştıkları olaylar üzerinde düşünmeden geçmeye alışmış insanlar vardır ki bunlar, yeryüzündeki insanların çoğunluğunu oluştururlar. Daha önce de belirttiğimiz gibi bu insanlar dünyaya gelir, büyür, herkes gibi sıradan bir hayat geçirir ve ölürler. Oysa Allah pek çok ayette insanlara düşünüp öğüt almalarını emretmiştir. Ayetlerde müminlerin her an düşündükleri şöyle bildirilmiştir:

Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek yücesin, bizi ateşin azabından koru. Rabbimiz, şüphesiz Sen kimi ateşe sokarsan, artık onu 'hor ve aşağılık' kılmışsındır; zulmedenlerin yardımcısı yoktur." (Al-i İmran Suresi, 191-192)

Düşünüp öğüt alanlar Allah'ın yücelttiği kişilerdir. İnsan olmanın gereklerini tam olarak yerine getirirler ve bu yönleriyle diğer canlılardan (hayvanlar, bitkiler ve düşünmeyen insanlar) tamamen ayrılırlar. Diğer grup (düşünmeyen insanlar) ise, insani yeteneklere sahip olmalarına rağmen bunları kullanmazlar ve basit bir yaşam sürdürürler. İşte bu insanlar da, Allah'ın yarattığı ancak vicdanlarını kullanmadıkları, düşünmedikleri ve sıradan bir ömrü seçtikleri için alçalttığı kişilerdir.

**İNKARCILARIN, AZAP MEKANI CEHENNEME
GİDECEKLERİNİ SAKIN UNUTMAYIN**

"... Andolsun cehennemi, cinlerden ve insanlardan inkar edenlerin tamamıyla dolduracağım." (Secde Suresi, 13)

<https://www.harunyahya.info/makaleler/islam-ahlakinda-ailenin-yeri>